

Udkast til afsnit om problemulve til den reviderede forvaltningsplan for ulv

Problemulve

Ulve kan karakteriseres som problemulve, når de har en problematisk adfærd i forhold til omgivelserne. Udtrykket problematisk adfærd betyder, at samme ulveindivid har ageret problematisk i forhold til mennesker eller husdyr. En enkelt hændelse kan dog ikke på forhånd tages som udtryk for, at der knytter sig en problematisk adfærd til et bestemt ulveindivid.

Undtagelsen er ulve, der udgør en akut fare for menneskers sikkerhed. Sådanne ulve vil kunne bortskydes af politiet inden for rammerne af politiloven og ordensbekendtgørelsen eller på Miljøstyrelsens initiativ ud fra hensynet til menneskers sikkerhed. Der henvises desuden til afsnittet om nødværge.

Miljøstyrelsen vurderer i samarbejde med Naturstyrelsens ulvekonsulent, hvorvidt der er tale om en problemulv, og i forlængelse heraf om regulering (bortskydning) er nødvendig. Ud over situationer, hvor en ulv udgør en akut risiko for menneskers sikkerhed, skal den skade som ønskes forebygget være forsøgt afværget på en anden mindre indgribende måde inden regulering iværksættes. Det kan f.eks. være i form af bortskræmning af en ulv, eller ved hegning med ulvesikre hegn, hvor en ulv tager husdyr.

Forskellige typer problemulve i Danmark

Ulve kan udvise problematisk adfærd på flere måder. Nedenfor skitseres fire forskellige typer af ulveadfærd, som medfører, at ulve kan karakteriseres som problemulve. Problemulve kræver iværksættelse af forvaltningstiltag, der dækker fra mere forebyggende tiltag som f.eks. at bortskræmme ulven til regulering. Der vil skulle foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvor der tages stilling til, hvilket tiltag, der skal iværksættes. Selv om der er tale om normal ulveadfærd kan denne konkret godt give anledning til bekymring og behov for at overveje evt. handlemuligheder.

Nedenfor beskrives en række situationer, hvor regulering kan være relevant.

1. Ulve der mangler en instinktiv skyhed over for mennesker.

Ulve, der mangler instinktiv skyhed overfor mennesker, er f.eks. habituerede ulve, der ikke flygter ved konfrontation med mennesker eller gentagne gange opsøger områder med mennesker. Det er ikke i sig selv unormal ulveadfærd, at ulve opsøger eller passerer tæt forbi bebyggelse jf. DCE-notat "Ulves adfærd nær bebyggelse" fra 13. maj 2015.

En ulv der mangler instinktiv skyhed kan f.eks. være:

- En ulv der trods relevant og rimelig afværge ses over flere dage under 50 m. fra beboelse, legepladser, institutioner el.lign.
- En ulv, der trods relevant og rimelig afværge flere gange nærmer sig mennesker trods kort afstand(50 m.).
- En ulv der på anden måde trods relevant og rimelig afværge flere gange udviser åbenlys interesse i at nærme sig mennesker eller f.eks. opsøger skraldespande.

Relevant og rimelig afværgelse kan f.eks. være bortskræmning, opsætning af hegn, og at tilsigtet eller utilsigtet fodring stoppes.

2. Ulve der har specialiseret sig i husdyr som byttedyr

Ulv, der angriber husdyr trods relevante og rimelige afværgeforanstaltninger dvs. mere end én episode, som involverer samme individ.

Relevante og rimelige afværgeforanstaltninger forstås som:

- Fungerende ulvesikrede hegn.
- Hegn, der gentagne gange har været forsøgt ulvesikret i overensstemmelse med Miljøstyrelsens retningslinjer for ulvesikring af hegn, men hvor ulvesikringen fejler af årsager, der ikke med rimelighed kan tilskrives husdyrholderen, f.eks. hvor husdyr afgræsser større naturarealer og hvor vedligeholdelsen stiller særligt store krav, f.eks. fordi hegningen ofte gennembrydes af andet vildt.
- Hegn indenfor, hvilke der anvendes egnede vogterhunde.

En ulv der har specialiseret sig i husdyr som byttedyr kan f.eks. være:

- En ulv der angriber husdyr indenfor en ulvesikret hegning
- En ulv der angriber husdyr indenfor en hegning, der gentagne gange er forsøgt ulvesikret i overensstemmelse med Miljøstyrelsens retningslinjer for ulvesikring af hegn,
- En ulv, der angriber husdyr på en bedrift, hvor der efter vejledning fra Naturstyrelsen anvendes midlertidige afværgeforanstaltninger, f.eks. natfold, og hvor det af tidsmæssige årsager ikke har været muligt at lave permanent ulvesikring af hegn.

3. Ulve der angriber hunde

En ulv der angriber hunde, som færdes lovligt i naturen eller på privat område.

4. Ulve der er til fare for menneskers sikkerhed

- Rabiessyge ulve.
- En ulv, der udviser aggressiv adfærd overfor mennesker (se afsnit om nødværge mv.).

Regulering af problemulve

Der kan gives tilladelse til regulering af problemulven, når reguleringen ikke hindrer ulven i at opnå gunstig bevaringsstatus indenfor sit naturlige udbredelsesområde, hvilket i Danmark vil sige for den nordvesteuropæiske ulvebestand, og når reguleringen sker ud fra et af de hensyn, som følger af habitatdirektivets artikel 16. Denne forvaltningsplan er udarbejdet i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Hvis man ønsker at regulere en problemulv skal man ansøge Miljøstyrelsen om tilladelse og så vidt muligt medsende dokumentation for, at den ulv man vil regulere svarer til definition og beskrivelse af problemulve.

Dokumentationen kan f.eks. være billeder eller film, hvoraf tid og sted fremgår eller anden registrering af ulven. Hvis der er tale om ulve, der har angrebet husdyr, skal Naturstyrelsens ulvekonsulent under alle omstændigheder kontaktes. Ulvekonsulenten bidrager til vurderingen af, om der er tale om en problemulv.

Hvis man indsender ansøgning om regulering af problemulv med behørig dokumentation, vil Miljøstyrelsen bestræbe sig på at behandle ansøgningen indenfor max 3 dage.

Skematisk oversigt over grundlaget for at bortskyde ulv

Type	Hensyn	Betingelser	Hvem?
Afværge af skader og uhensigtsmæssig adfærd			
Regulering på husdyrholders initiativ	For at afværge skade på husdyr	Kræver tilladelse. Betingelserne i forvaltningsplanen skal være opfyldt	Husdyrholder eller den han giver fuldmagt
Regulering på myndighedsinitiativ	For at afværge uønsket adfærd	Betingelserne i forvaltningsplanen skal være opfyldt	Myndigheden eller en person som myndigheden bemyndiger hertil
Nødssituationer			
Umiddelbar afskydning	For at forebygge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.	Indenfor rammerne af Politiloven og ordensbekendtgørelsen.	Politiet
Umiddelbar afskydning	Handlinger der har været nødvendige for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarligt.	Kræver at betingelserne for lovligt nødværge er til stede.	Alle